

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2024 – 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie Ortodoxă
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii	<i>Artă sacră. Conservarea, restaurarea și crearea bunurilor culturale</i>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Expertiza științifică a operelor de artă (C+LP)			2.2. Cod disciplină	OMR4001		
2.3. Titularul activității de curs	Lect.univ.dr. Nemeș Olivia Florena						
2.4. Titularul activității de seminar	Lect.univ.dr. Nemeș Olivia Florena						
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei	DSIN

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
• Tutoriat					8
• Examinări					2
• Alte activități: Vizite de documentare in institutii de specialitate					25
Total ore activități individuale					110
3.7 Total ore studiu individual					110
3.8 Total ore din planul de învățământ					42
3.9 Total ore pe semestru					152
3.10 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	Nu este cazul
4.2. De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	Laboratorul de Chimie
5.2. De desfășurarea a seminarului/laboratorului	Laboratorul de expertizare a operelor de artă

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a termenilor de specialitate și a procedurilor legate de expertiza științifică.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Competențe necesare participării în echipe interdisciplinare la proiecte de cercetare (restaurare).

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Dobândirea de cunoștințe și abilități de ordin teoretic și practic, necesare expertizării operelor de patrimoniu.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Dobândirea de cunoștințe privind autentificarea operelor de artă; Formarea unor abilități și a unor conexiuni între opera de artă și materialele componente; Dobândirea abilităților de argumentare pornind de la elemente practice (studii de caz); Dezvoltarea unui raționament profesional adecvat și corect sa fundamentare.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
Expertiza artistica, criteriile de evaluare. Analiza artistică. Metode, grupe, grade și grile de calificare	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
Descrierea criteriilor de evaluare. Criterii artistice. Criterii legate de funcția documentară și de alte funcții patrimoniale, diferite de cele artistice. Criterii legate de tehnicile artistice. Criterii legate de valoarea artistică a autorului, școlii, curentului, epocii. Criterii legate de starea de	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră

conservare și de intervențiile anterioare.		
<p> Criterii legate de tehnologia de punere în operă. Criterii legate de complexitatea iconografică. Criterii legate de numărul și calitatea reproducerilor realizate după original. Criterii legate de mentor sau formator de școli, reprezentant al stilului, al școlii, al epocii etc. Criterii legate de vechime, rarietate, noutate și originalitatea a temei </p>	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
<p> Etapele și metodică cercetării în istoria artei. Analiza preliminară și documentarea </p>	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
<p> Analiza de conținut. Prezentarea tematicii operei de artă. Studiul naturii materialului și analiza tehnicii artistice. Analiza formei și a limbajului plastic </p>	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
<p> Analiza conținutului și a mesajului plastic. Analiza de fond și sinteza </p>	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
<p> Autentificarea și determinarea paternității operelor de artă. Elemente de identificare. Analiză de caz privind studiul cromaticii în iconografie </p>	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
<p> Metode de autentificare și de stabilire a paternității. Metodele expertizei artistice. Fișele de identificare, autentificare și evaluare a operelor de artă </p>	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
<p> Datarea obiectelor de patrimoniu. Metode bazate pe radioactivitatea internă (naturală) a materialelor </p>	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
<p> Datarea cu carbon-14. Metoda raporturilor izotopice </p>	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră

Datarea prin variația sensului și orientării câmpului magnetic terestru.	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
Termoluminiscenta. Principiul metodei. Aparatură și modul de lucru. Domenii de aplicare Analiza urmelor de fisiune.	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
Datarea prin variația sensului și orientării câmpului magnetic terestru. Datarea prin transformarea fizico-chimică a materialului în timp.	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
Datarea prin influența ciclurilor sezoniere. Metode de datare a suporturilor papetare vechi	Expunere și vizualizare prin mijloace definitorii: albume de artă, proiecții cu obiecte de patrimoniu	1 oră
8.2. Seminar		
Etapele și metodica cercetării.	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	2 ore
Analiza preliminară și documentarea	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	4 ore
Domeniul examinării documentelor (Grafologia și grafoscopia). Documentul și documentul suspect. Documentele falsificate și documentele contrafacute privind operele de patrimoniu	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	4 ore
Analiza de conținut. Studiul naturii materialului și analiza tehnicii artistice.	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate, studiu de caz	2 ore
Analiza de fond și sinteza	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	2 ore
Autentificarea și determinarea paternității unor icoane. Elemente de identificare.	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	2 ore
Fișele de identificare, autentificare și evaluare a operelor de artă	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza	2 ore

	materialelor prezentate	
Datarea cu Carbon-14. Metoda raporturilor izotopice	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	2 ore
Analiza îmbătrânirii materialului organic în timp.	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	2 ore
Datarea prin transformarea fizico-chimică a materialului anorganic în timp.	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	2 ore
Datarea prin transformarea fizico-chimică a materialului celulozic în timp.	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	2 ore
Datarea prin influența ciclurilor sezoniere. Metode de datare a suporturilor papetare vechi	Expuneri, prezentări de imagini, discuții și comentarii pe baza materialelor prezentate	2 ore

9. Bibliografie generală

1. O. Drîmba , Istoria culturii și civilizației, Ed. Științifică și Enciclopedică, vol.I-IV, București (1988-1996).
2. V. Florea, Istoria artei românești, Ed. Litera International, Bucuresti, 2008, p 10-808.
3. V. Vătășianu, Metodica cercetării în istoria artei, Ed. Clusium, Cluj-Napoca, 1996.
4. I. Sandu, I. C. A. Sandu, A. van Saanen, Expertiza științifică a operelor de artă, vol. I, Ed. Universității „Al. I. Cuza, Iași, 1998, p.10-140;
5. I. D. Ștefănescu, Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești, Ed. Meridiane, București, 1973.
6. I. D. Ștefănescu, Arta veche a Banatului. Arhitectura, picturile murale, icoanele, Ed. Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1981, p. 75-167.
7. L. Appolonia, S.Volpin, Le analisi di laboratorio applicate ai beni artistici policromi, II, Prato, Padova, 2001.
8. N. Petraco, Th. Kubic, Color Atlas and Manual of Microscopy for Criminalists, Chemists and Conservators, CRC Press, Washington, 2004.]
9. M. DOROTHEE AUGUSTIN1 & HELMUT LEDER, Art expertise: a study of concepts and conceptual spaces Psychology Science, Volume 48, 2006 (2), p. 135 - 156

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei pregătește profesioniști pentru laboratoarele de expertiză științifică a obiectelor de artă. Acesta a fost elaborat la sugestia potențialilor beneficiari.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	Evaluare orală	60%
10.5 Seminar/laborator	<i>Prezentarea unui referat de specialitate</i>	Evaluare orală	30%

	<i>Activitate la seminar</i>	Verificarea prezenței și a implicării în activitățile de seminar	10%
10.6 Standard minim de performanță: Cunoașterea unor metode de autentificare și datere a operelor de artă.			

Data completării

22.04.2024

Data avizării în departament

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament